

1. Obiekt

138

ZESPOŁ FOLWARCZNY DZIADOW MOST

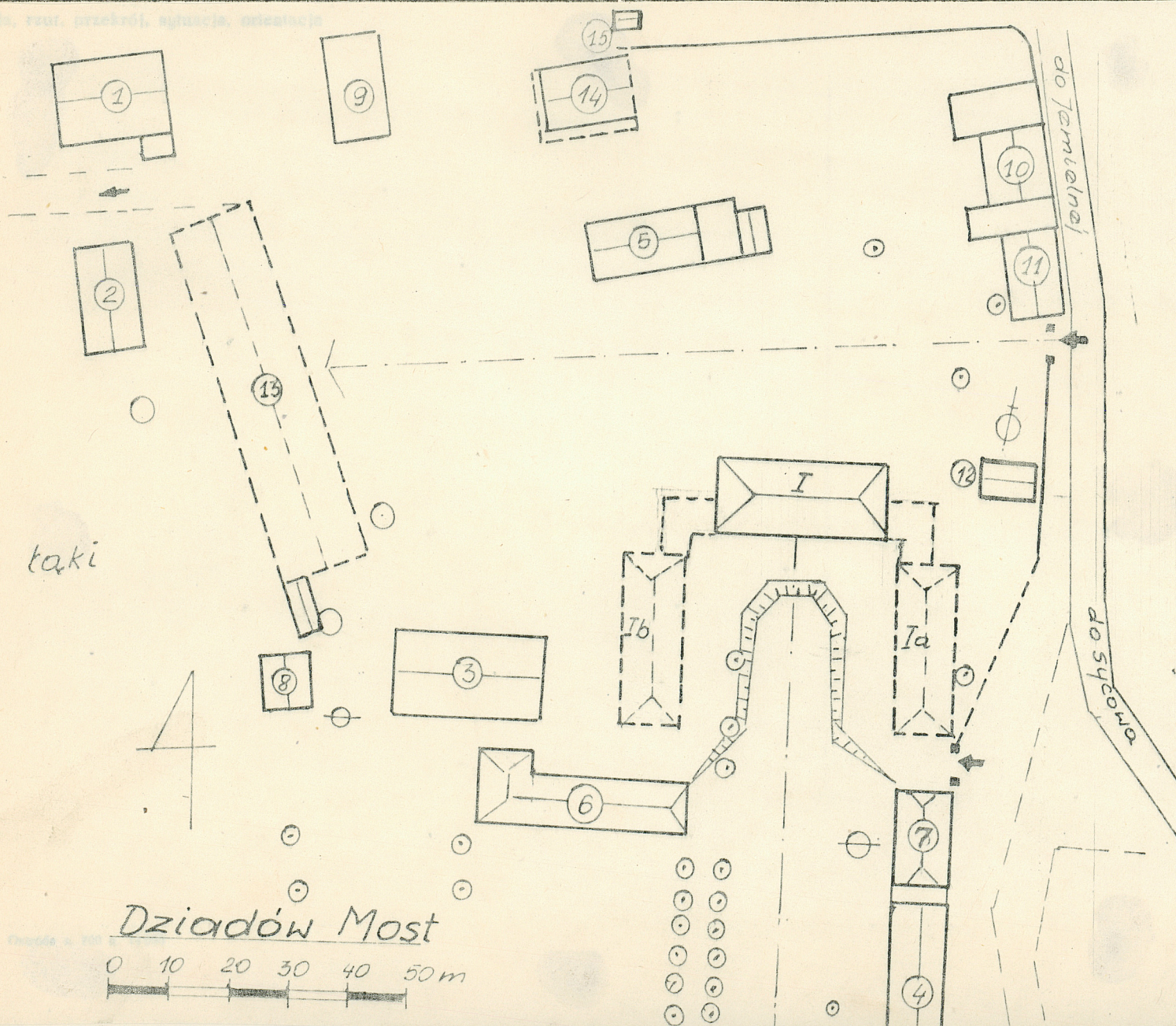
2. Czas powstania

1800-1925

3. Miejscowość

D Z I A D Ó W M O S T

11. Plan, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Dziadow Most

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo kaliskie

gmina Dziadowa Kłoda

pow. OLESNICA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Ulbersdorf Gross

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975

województwo wrocławskie

powiat Syców

8. Właściciel i jego adres

Urząd Gminy Dziadowa Kłoda

9. Użytkownik i jego adres

Urząd Gminy Dziadowa Kłoda

10. Rejestr zabytków

Nr data

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Zespół pałacowy Dziadów Most zbudowano w I połowie XIX wieku. Poza pałacem postawiono wówczas takie obiekty jak: oficyna pałacowa /7/, stodoła /4/, śpichlerz /3/, oranżeria /6/. Dalsze budynki inwentarsko - gospodarcze wzniesiono znacznie później. W ostatniej ćwiartce XIX wieku pobudowano gorzelnię /10/, stajnię /9/, budynek gospodarczy /12/, a na przełomie XIX/XX wieku drugą stajnię /1/ i drugi śpichlerz /2/ i w I ćwierci XX wieku kolejną stodołę /5/ i dom mieszkalny /8/.

Od 1863 roku właścicielami Dziadowego Mostu była rodzina Mossnerów. Najpierw Ernst von Mossner, a od 1926 roku Walter von Mossner. W rękach tego drugiego Dziadów Most był do wybuchu II wojny światowej.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: Zespół gospodarczy z pałacem w Dziadowym Moście znajduje się w środku wsi. Droga dojazdowa do zespołu prowadzi z południa z kierunku Sycowa i dalej biegnie do Jemielnej. Pałac oraz obiekty gospodarsko - inwentarskie usytuowane są po zachodniej stronie drogi, przy łagodnym zakręcie. Na zachód od zabudowań majątku rozciągają się łąki z dużymi grupami drzew.

Kompozycja: zespół jako całość tworzy kompozycję zorganizowaną w dwóch układach. Pałac z oficyną, stodołą, oranżerią i śpichlerzem stanowią wcześniejszą zabudowę. Ich układ zorganizowano według osi geometrycznej prostokąta otwartego w kierunku południowym. Oś biegnie ze środka pałacu / nie istniejące skrzydła pałacowe Ia, Ib tworzyły początek ścian prostokąta / dalej przez uformowane symetrycznie między skarpami zejście do parku i ogrodu, następnie środkiem alei, która z jednej strony wysadzona była wiązami /wyginęły /, a z drugiej podwójnym szpalerem drzew liściastych. Do pałacu prowadziły dwa wjazdy, jeden między oficyną /7/, a skrzydłem / Ib /, a drugi od strony parku przez bramę znajdującą się w południowym końcu murowanego ogrodzenia. Pozostałe obiekty inwentarsko - gospodarskie skupione są wokół nieregularnego kształtem obejścia. Przy bramie wjazdowej od strony wschodniej usytuowane są gorzelnia /10/ stykająca się z obiektem inwentarskim obecnie domem mieszkalnym /11/ i nieużytkowanym obiektem gospodarczym /12/.

Materiał: /obiekty dla których nie założono kart szczegółowych / :stajnia/9/, ściany z cegły posadowione na podmurówce z kamieni polnych, posiada strop stalowy wypełniony odcinkowo cegłą; więźbę krokwiowo - płatwiową; dach kryty papą. Obiekt stanowi połowę byłej stajni, reszta uległa rozbiórce. Istniejąca część jest w bardzo złym stanie i grozi rozpadnięciem. Gorzelnia /10/: fundamenty i ściany z cegły ze stropem stalowo - ceramicznym typu Kleina; posiada więźbę krokwiowo - płatwiową; dach kryty papą. Budynek jest w stanie rozpadającym się. Obiekt gospodarczy /12/: fundamenty i ściany z cegły, ze stropem stalowo ceramicznym typu Kleina; posiada więźbę krokwiowo - płatwiową.

14. Kubatura

w kartach szczegółowych

15. Powierzchnia użytkowa

od 640 hektarów do 660 hektarów
w tym 4,0 ha zespół pałacowy
z obejściem

16. Przeznaczenie pierwotne: uprawy-
zboża, ziemniaki; profil hodow-
lany - w XIX w. owce, w XX w.
bydło, konie; gorzelnia

17. Urzytkowanie obecne

Urząd Gminy Dziadowa Kłoda

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Prace budowlane w zasadzie nie były realizowane z wyjąt-
kiem postawienia łącznika w obiekcie nr 5 tj stodoły i
zaadaptowania obiektu inwentarskiego na budynek mieszkal-
ny /11/ przy gorzelnii, co nie naruszyło założeń zespołu.
Drobne remonty, które prowadzono w niektórych obiektach
ograniczono do niezbędnych prac głównie stolarskich,
w celu utrzymania tych obiektów w stanie używalności.
Dane o pracach przy obiektach w kartach szczegółowych.

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy
konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Założenie przestrzenne zespołu zostało naruszone
z powodu nie remontowania budynków. Rozbiórce uległa
duża obora /13/, dwa skrzydła pałacowe /Ia i Ib/,
część stajni /9/, ponadto spłonęła mniejsza stodoła,
w miejscu której postawiono tartak /14/. W najbliższym
czasie ulegnie rozbiórce rozpadająca się środkowa
część pałacu, gorzelnia /10/, pozostała część stajni /9/

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Konieczne pilne zabezpieczenie obiektów poczynszy
od pokrycia dachowego, uzupełnienia okien.
Wskazane jest jak najszybsze podjęcie decyzji w sprawie
własności poszczególnych obiektów, co zapewni ich
pełne wykorzystanie i wyremontowanie.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

22. Bibliografia *Schlesisches Güter-Adressbuch, Breslau 1886-1938*

Schlesisches Güter-Adressbuch, Breslau 1886-1938

Generalstabskarte 1:100000 /Berlin ca 1847-ca 1863/

Königl. Preuss. Generalstab.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst *Teresa Dachtera 1987-07-24*

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki *Teresa Dachtera 1987-07-24*

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. *Teresa Dachtera 1987-04-30*

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów *Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie*

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

3 wkładki

1. Miejscowość D Z I A D O W M O S T	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) ZESPÓŁ FOLWARCZNY DZIADOW MOST	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) dalszy ciąg opisu, wykaz obiektów, plan orientacyjny, zdjęcia
---	---	---

wą; dach kryty dachówką karpiówką. Budynek wymaga remontu ścian i dachu. Użytkowany jest jako magazyn.

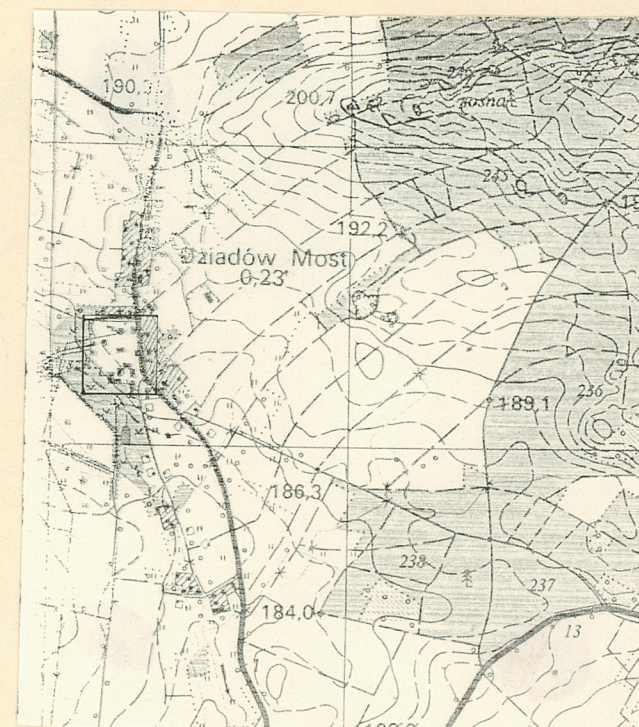
Typowy transformator /15/ wykonany jest z cegły i pokryty dachówką.

Obiekty dla których założono karty szczegółowe :

1. stajnia
2. spichlerz ob. magazyn sprzętu rolniczego
3. spichlerz - stajnia
4. stodoła
5. stodoła
6. oranżeria
7. oficyna ob. dom mieszkalny
8. dom mieszkalny

Obiekty dla których nie założono kart szczegółowych :

9. znajdująca się w bardzo złym stanie połowa stajni
10. rozpadająca się gorzelnia
11. obiekt inwentarski przerobiony na dom mieszkalny
12. budynek gospodarczy
13. nieistniejąca obora
14. nowy tartak pobudowany w miejscu spalonej stodoły
15. typowy transformator

Wkładkę założył: Teresa Dachtera 1987-07-24

(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie

1

2

3

Zdjęcia :

- 1.brama wjazdowa przy obiekcie /11/ /w głębi/, na pierwszym planie budynek gospodarczy /12/
- 2.widok na bramę j.w.od strony obejścia
- 3.środkowa część pałacu
- 4.pałac i oranżeria /6/ w głębi
- 5.szpaler drzew przed oranżerią od strony południowej
- 6.spichlerz /3/ w głębi oficyna /7/, na pierwszym planie fundamenty po nieistniejącej oborze /13/
- 7.spichlerz /3/ w głębi dom mieszkalny /8/
- 8,9,10,część stajni /9/,elewacje W,S,N,
- 11,12,13,rozpadająca się gorzelnia /10/ widok od strony W, na zdjęciu 11 fragment muru przy gorzelni
- 14.obiekt inwentarski /11/ przerobiony na mieszkanie-znajdujący się przy gorzelni.
- 15,16.budynek gospodarczy /12/ przed nim studnia z żurawiem
- 17.studnia z kołowrotem znajdująca się przed domem /8/
- 18.transformator

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

D Z I A D O W   M O S T

ZESPOŁ FOLWARCZNY
DZIADOW   MOST

zdjęcia

4	5
6	7

Wkładkę założył: Teresa Dachtera 1987-07-24

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23,600

Wzór ODZ 1978 r.

8	9	10
11	12	13

1. Miejscowość
D Z I A D Ó W M O S T

2. Obiekt (nazwa- jak w karcie)
ZESPÓŁ FOLWARCZNY
DZIADÓW MOST

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
zdjęcia

14 15 16
17 18

Wkładkę założył: Teresa Dachtera 1987-07-24

(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: Muzeum Narodowe Rolnictwa
w Szreniawie

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600